Ч. 12. (114.) Należytość pocztową uiszczono ryczałtem. Львів, неділя, 19 лютого 1928 р. Рік III.

Нова Зоря

WARSZAWA Bibl. Nar. Min-wa Ośw.

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст., під неділю на 8 ст. Адреса: Нова Зоря, Львів, Сапіги 26, I. п. Конто П. Щ.: Краків 405.867. || Передплата в краю: 1/4-річно 6 зол., місячно 2 зол. За кордоном 1/4-річно 1 амер. доляр. — Ціна числа 25 сот. — Рукописів не звертається.

„Торгування католицизмом".

Поляки закидують собі взаїмно надуживання католицизму. — Навіть дневник призначений для ширення катол. акції стоїть у них під тим закидом!

Під наголовком Frymark katolicyzmem" приносить краківський „Час" (ч. 34) передовицю, написану під вражінням скандальної боротьби. Розвели ту боротьбу між собою польські партії перед виборами. Сензаційним епізодом тої боротьби є відома заява кн. Януша Радивила, котра викликала цілу бурю в пресі опозиційній до тепер. уряду. Так м. ин. „Жечпосполіта" пише, що декларація кн. Радивила втягає Ап. Столицю у виборчу боротьбу, що вона свідчить про вмішування найвищого церковного Авторитету у внутрішні справи Польщі і т. д.

Засоби цеї боротьби неперебірчиві. Як тільки появився пастирський лист польського епископату в справі виборів, зараз найшлися ріжні польські партії, котрі величають свій партійний прапор „католицьким", а інші партії пятнують як „протикатолицькі". Ті партії „виривають одні одним знамя хреста, і змагаються за нього в спосіб недостойний для католицької ідеї". Дійшло до того, що навіть священиків із конкуренційної партії такі ніби католики обкидають болотом. Свідчить про це „Отвертий лист духовенства тарнівської дієцезії до редакції „Глосу Народу". Це ярке надуживання кличів католицизму обурило навіть члена партії хадеків (дарма, що її краківський орґан один з перших у тій кирині). Один із визначнійших хадецьких послів. кс. Качинський, пише в „Жечпосполіт-ій", що хто воює фальшом і наклепами, той не повинен послугуватися назвою католика. Деякі польські партії прямо присвоюють собі монополь католицизму (й національности). Немов би Церква була звязана з тою чи иншою партією, немов би віра залежала не від відношення до правд віри але від якоїсь точно означеної партійної програми!

Очевидно, для опозиційної преси „протикатолицька" є передовсім ліста ч. 1. (співпраця з урядом). Не помогли ніщо й вияснення деяких епископів (Пшездзєцкого, Лісецького, Шельонжка), що хто голосує на одинку, той ще через те не стає злим католиком. Навіть „Поляк-Католік" — орґан Католицької Акції в Польщі і той слідом за ендецькою й хадецькою пресою накинувся на кн. Радивила за те, що поставив свою кандидатуру на лісті „співпраці з урядом". З заяви кн. Радивила довідуємося, що сам Святійший Отець осудив надуживання пастирського листу в справі виборів до партійної боротьби проти урядового „бльоку". Бож очевидно, що Церква стоїть понад політичною боротьбою. Вона не вяжеться з ніякою партією, хочби ця партія сто разів звала себе „католицькою" і хочби сто разів криклиро про це заявляла, відсуджуючи інших від святої віри. І не є це ніяке „вмішування Ап. Столиці до виборів у Польщі", як вмовляють „Варшавянка" і „Ґазета Варш. Пор." Вмішування було би тоді, колиб Ап. Столиця позитивно поручила якусь одну партію. Але про це нема й бесіди. Святійший Отець тільки неґативно заявив, що голосування на урядову лісту, поки уряд не заявився проти Церкви, не є протикатолицьким ділом. — Так сваряться Поляки.

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА.

(Стаття надіслана).

Не що давно минуло сорок років від початку літературної діяльности нашої славної й талановитої письменниці Ольги Кобилянської.

В нашій порівнюючи бідній повістевій літературі Ольга Кобилянська з її талановито написаними, художніми повістями („Людина", „Царівна", „Земля", „Ніоба", „В неділю рано зілля копала", „Через кладку", „За ситуаціями") й численними, иноді надзвичайно гарними меншими оповіданнями й нарисами, займає безперечно одне з найпочеснійших місць. І навіть більше того: можна сказати, що Кобилянська своїми творами починає в історії української повісти **нову добу.** В українськім письменстві XIX в., перед появою творів Кобилянської, знаходимо серед повістей і оповідань майже виключно твори **етноґрафічно-побутові,** в яких головну увагу звертають автори на можливо вірне змалювання зовнішного народного життя, селянського побуту й звичаїв, зовнішних драгедій, нещасть і бідування і т. д.; внутрішне життя героїв (переважно селян), із їх не дуже складною психольоґією, з їх досить простими переживаннями, — в сих етноґрафічно-побутових повістях звичайно звертають меншу вагу авторів. **Психольоґічних** повістей і романів, у яких давалосяб змалювання внутрішного складного життя сучасної освіченої людини, з її змаганнями до ідеалу й ухиленнями від нього, з її глибокими внутрішними відчуваннями й переживаннями, внутрішними психольоґічними кризами, падіннями й відродженням, і т. д. — в українській літературі **перед Кобилянською не було** (як що не рахувати кількох маловдатних спроб, в роді романів Грінченка „На роспутті" та „Сонячний промінь", то що); Кобилянська перша в нашій літературі створила справжні художні зразки психольоґічних повістей і оповідань. Вже по її слідах пішли Аґат. Кримський, Л. Яновська (в пізнійших її творах, писаних під впливом Кобилянської), Мих. Коцюбинський (також в пізнійших його оповіданнях і нарисах), Вол. Винниченко та ин., що далі розвивали українську психольоґічну повість і роман.

Створення першої української психольоґічної повісти се є безперечно велика й головна заслуга Ольги Кобилянської в історії української літератури.

Ольга Кобилянська народилася 27. листопада 1865 р. на Буковині (в Гурагуморі) в родині небагатого, дрібного урядовця. Шкільна освіта її була невелика: вона пройшла лише чотирі нормальні кляси; але завдяки самоосвіті, головно завдяки студіюванню німецької літератури, допомозі її братів, що укінчили високі студії, та своїм природним здібностям, Кобилянська зробилася правдиво-інтеліґентною та високоосвіченою людиною; і в її творах яскраво відбиваються її европейська освіта й шляхетна інтеліґентність.

Кобилянська виховалася на **німецькій** культурі; німецька мова була для неї за молодих літ рідною мовою; перші літературні спроби її писані були по німецькому. І тільки будучи вже майже двайцятьлітною дівчиною, Кобилянська почала пильно вивчати українську мову й писати твори по українськи.

Вся літературна діяльність Кобилянської перейнята впливом німецької культури. В своїх оповіданнях і повістях виступає Кобилянська яко **новаторка,** що намагається прокласти **нові шляхи** і в літературній творчости і в громадськім та родиннім життю, що хоче перенести — з **европейської** (головно, німецької) культури на український ґрунт нові ідеї, нові змагання, нову мораль, новий світогляд. Уроджена й вихована в „глухій провінції", „в добі дрібноміщанства", з „її невідрадною вузькістю життєвих обставин, фальшивим аристократизмом та півкультурою так званих інтеліґентних кругів...", з її „обмеженістю, плиткістю й відражаючою облудою товариських форм...", — Кобилянська про те сама змагалася й піднялася до справжньої европейської культури, піднялася сливе до найвищих досягнень німецької духової культури XIX в. і бажала вказати у своїх творах, у своїх художніх образах шлях до справжнього культурного життя, осяяного новими, вищими ідеями.

Щож то були за **ідеали,** до яких стреміла Кобилянська? Що то була за **мораль,** якою хотілаб вона заступити стару, „дрібноміщанську", неприємну їй „мораль старих тіток і... маломістечкових цокотух"...?

Ідеали Кобилянської начеркнені нею **не зовсім виразно.** Один з її галицьких критиків каже, що Кобилянська видвигнула „революційний" на свій час ідеал: „бути самому собі ціллю і розвивати свою індивідуальність по лінії найвищої краси й гармонії". Дійсно, в Кобилянської є нахил до індивідуалізму й „аристократизму духа", є жагучі стремління до краси й гармонії, культ „сильної людини", змагання до якогось досить невиразного „вищого" ідеалу, незвязаного ані з релігією ані з якою-небудь суспільною утопією в роді соціялізму... Словом, у її світогляді виразно слідні впливи фільософії Нічшого, якою — в кінці XIX та на поч. XX. віку — захоплювалося багато видатних письменників . західноевропейських і російських (в україн. літературі впливи Нічшого найсильнійше відбилися на творах Винниченка).

Річ ясна, „бути самому собі ціллю і розвивати свою індивідуальність по лінії найвищої краси й гармонії" се досить невиразний і, головне, самопротирічивий ідеал; як що людина старається розвинутися й **піднятися** до **вищого** ідеалу, до **вищої** гармонії й краси (себто до того, що є для людини иншим, зовнішним, чого вона не вміщує в собі й чого їй бракує, що знаходиться **вище** людини, **над** нею), — тоді, очевидно, **в сім вищім ідеалі** — а не „в самім собі" — буде мета людини; колиж людина себе саму має за єдину мету, — тоді вона **не має потреби** й не може підноситися до якогось вищо-

ю стороннього ідеалу; тоді вона кружлятиме в постійно навколо своєї особи, свого „я“.

Самопротирічність, фантастичність і нестійність нічшеанського „ідеалу“ особливо яскраво виявляються у літературних спробах втілити абстрактний „ідеал“ Нічшого в конкретні, життєві форми; всі **послідовні** письменники-нічшеанці, втілюючи нічшеанський ідеал в образах своїх героїв, стигають його — з тої фантастичної „висоти“, на яку піби-то підніс Нічше свого „Заратуштру“ — в досить мізерну й брудну обстанову: і тоді „чоловікобог“ Нічшого, що відкинув християнську „мораль невільників“ і перейшов „на той бік добра і зла“ — обертається в неморального, часто розпустного „індивідуа“, який вважає, що йому „все дозволено“, який не зупиняється перед нічим не тільки при досягненю своїх „цілей“, але й при задоволеню своїх хвильових, скороминучих забаганок; найяскравійші типи **таких** „нічшеанців“ можемо знайти у творах деяких російських письменників (Горького, Савінкова, Арцибашева та инш.), а також у творах Винниченка (герої „Моменту“, „Кунлі“, „Дисгармонії“, „Щаблів Життя“, „Мемето“, Чесности з собою“), в яких бачимо иноді найбільші прояви гидоти й з погляду морального й естетичного.

Але Кобилянська занадто культурна людина, в їй занадто розвинені моральне й естетичне почуття, щоб вона могла піти шляхами такого Винниченка, таких Савінкова, Горького, Арцибашева. І ті „нічшеанці“, яких змальовує Кобилянська (нпр. „Чужий Йоганнес“) дуже мало нагадують „нічшеанців“ Винниченка, Савінкова, Горького та инш.; в повісті „За ситуаціями“ Кобилянська змальовує один момент з минулого „Йоганнеса“, коли він опинився на похилій площі, коли він зближався до героїв Винниченка або Савінкова; але — під впливом несподівано пролунавших згуків української пісні — в „Йоганнесі“ збудилося патріотичне почуття, почуття свого обовязку, повинности зглядом рідного краю. Тай взагалі сей **найбільш** нічшеанський тип Кобилянської є, кінець кінцем, людиною з де-що прибільшеними може, зле нормальними почуттями, се швидче романтичний герой-авантурист, ніж аморальна надлюдина.

Загалом треба сказати, що Кобилянська — хоч і була під безсумнівним впливом нічшеанства й взяла від нього яскраво виражений індивідуалізм, згірдливе відношення до „міщанства“ й „дрібноміщанської“ моралі, стремління до невиразного індивідуалістичного ідеалу й т. ин., але не зробилася справжньою нічшеанкою. І хоч Кобилянська, особливо на початку своєї літературної діяльности хотіла бути не тільки письменницею, але й провідницею нових ідей, новаторкою-моралісткою, але ній завжди перевагу мав її талант мистця-психольога. Кобилянська не змогла вказати ясно означених нових шляхів, не начеркнула яскравих високих ідеалів, не розвязала порушених нею життєвих проблем (навіть жіночої проблеми, якою особливо захоплювалася в молодих літах).

Натомісць Кобилянська дає в своїх повістях та оповіданнях цілу низку яскраво змальованих, життєвих психольоґічних типів; як і всім жінкам-письменницям, Кобилянській ліпше вдаються **жіночі** психольоґічні типи. Героїні Кобилянської се живі істоти, з глибоким знанням їх душі, їх інтимних переживань, змальовані нею в її повістях та оповіданнях; видно, що в них вкладала авторка не раз свої власні переживання, мрії, думи, розчарування, надії, смуток і радощі; особливо в героїнях-інтелігентках Кобилянської вкладена нею частка її власної душі. Але гарно й живо змальовані нею й жінки-селянки, жінки-робітниці і т. д. (нпр. у її повістях „Людина“, „Земля“, „В неділю рано зілля копала“ та в низці дрібнійших оповідань). З мужеських типів виходять у неї ліпше мущини з ніжною, жіночою душею (нпр. прегарний образ Володка в пов. „Через кладку“), і менше вдаються герої, яким хотілаб вона надати внутрішну й зовнішну силу, навіть подекуди грубість, „мужицькі“ риси; так не зовсім удався їй нпр. „мужик“ — герой повісти „Через кладку“, в якім нема в суті річи (не зважаючи на атестацію Кобилянської) нічого мужицького, і який є типовим інтелігентом.

Дуже гарні в повістях і оповіданнях Кобилянської малюнки гір і взагалі роскішної природи Буковини. Це не просто описи чи малюнки природи, се поетичні вислови настроїв і переживань, викликаних чудовими образами природи в душі письменниці-артистки. Кобилянській удається досягати в її малюнках природи тієї справжньої поетичности, до якої даремно стремлять деякі навіть дуже видатні письменники: малюнки природи в Кобилянської ніколи не видаються зайвими, штучними, ніколи не нудять читача (як то трапляється **иноді** навіть в описах природи признаних і великих мистців слова, прославлених гарним змалюванням природи, нпр. у російського романіста Турґенєва або в нашого Коцюбинського); навпаки в Кобилянської, сі малюнки художньо й гармонійно доповнюють розвій подій і змалювання душевних переживань героїв, і надають ще більшої краси її творам.

Маллюнки природи мають у Кобилянської переважно ліричний характер. Взагалі; Кобилянська, як і більшість українських письменників, має нахил до **ліризму**. І треба сказати, що ліричні місця її творів, де висловлюються ріжноманітні й ріжнобарвні переживання та настрої її героїв, тобто властиво переживання й настрої самої авторки, вкладені нею в образи її героїв або в малюнки природи то що, — належать до найліпших місць у її творах. Ніжність, ґрація, жіночість, шляхотність відбиваються в сих ліричних уступах і прикрашують всі твори Кобилянської.

І доводиться тільки висловити жаль, що сі гарні ліричні частини її творів не зогріті релігійним почуттям, з цілі її твори не осяяні світлом релігійного світогляду. Тоді не було штучних **„ситуацій“**, з яких немогла вивести своїх героїв Кобилянська, не було й тих прикрих моментів і сцен, які бачимо в деяких місцях її повістей „Земля“, „В неділю рано...“, в новоснім оповіданню „Юда“ та ин.; а принаймні набрали иншого освітлення й характеру й залишили инше враження...

Лише зрідка, дуже зрідка досягає Кобилянська своїм мистецьким талантом змалювання життя й переживань, освітленим щирим, безпосереднім релігійним почуттям, як нпр. в повоснім оповіданню „Василка“, одним з **найкращих** її оповідань. І саме такі твори Кобилянської, як „Василка“ показують, скільки світла й краси моглиби внести в творчість Кобилянської релігійне почуття й релігійний світогляд, якби вона не почувала себе відірваною від релігії, якби більшу звернула увагу на могутнє значіння та вплив релігії в людськім життю.

Політичний процес 17-ки.

16-ий день розправи визначається важкою атмосферою. Зізнавали того дня поліційні й вязничні урядовці, аґенти та слуги, вязничник М. Франціщек, літ 32, аґент Методій Смалько, аґент Йосиф Будний, підкомісар Дмитро Курочко, старший поліц. Ст. Пілєшек, аґент А. Ковальчук, комісар Т. Смольніцкий, літ 33. — В їх зізнаннях є обтяження обжалованих і заперечення побивання в тюрмах. Звертає увагу молодий вік урядовців на таких відповідальних становищах, як пр. інспектура тюрем. Якої вони тепер народности, годі знати, бо хоч між назвисками є й чисто українські, та переходи на лат. обряд роблять своє. Найбільше звернули уваги запити адв. Ганкевича, з котрих показалося, що довголітна мундантка в його канцелярії була на услугах аґента поліції Будного й поліція могла мати скорі й докладні відомости про зміст листів, які приходили до канцелярії в справі обжалованих. Д-р Ганкевич доказав на прикладі одного такого листа, як скоро його зміст знала поліція.

Розправа треває дальше.

ОГЛЯД ЧАСОПИСІВ

Виборчий бльок політичних банкротів. Під таким заголовком принесло больш. „Світло“ в ч. 4. (116) дотепну статтю про партію праці, радикалів і соц.-дем. ґрупу „Вперід“! — „Деж були ви, панове, — пише „Світло“ — нині так страшенно залюблені в то робітництво, тоді, коли в страйках лилася кров?...“ УПП се властиво петлюрівська ґрупа, котра піддержує Радянську Україну але так як мотузок повішеного. „Рада“ в ч. 108. пише, що уряд УНР. зробив те саме, що й радянський з землею, тільки большевики перешкодили.... „Рада“ вмовляє в маси, що з соціялізму на Україні остались лиш „ріжки та ніжки“ й Рад. Україна перемінилась в „укр. хлопську державу за Збручем“. І при тім „Рада“ пише псевдомарксівські статті! Але жадні дивогляди, які подибуємо в „Раді“, не змінять опінії про неї. УПП-істи немов для заспокоєння, щоб їх поважно не трактувати, самі кажуть, що вони „українська **народолюбна партія**“, яка хоче „здійснити вимріяний ідеал“ (чи не УНР?). Блискання клясовістю це спроба обману і звичайна демаґоґія, пускають виборчого тумана. Далі твердить „Світло“, що спроба гальванізовання соц. дем. трупа II. інтернаціоналом при помочи ріжних засобів стоїть в дуже тісному звязку з военною підготовкою зах. евр. буржуазії проти СРСР.

Що-ж! Свої своїх найлучше знають. „Тиха спілка“. Орґан „Сельроба“ правиці, „Наше Слово“ в ч. 9. (40) пише, що радикали до громад. виборів ішли з УНДО-м і навіть з вшехполяками творили т. зв. коаліційні лісти. Колиж провідники УНДО „братаючись з польськими воєводами і старостами, втопили свою національну честь“ (якже сельробам залежить на **національній** чести! — Ред.), — тоді радикали рішили йти до сойму самостійно. Але в дійсности між ними й УНДО-м істнує тиха спілка... Знаються як лисі коні...! —

Оттакими видумками дискредитують себе всі укр. ліві ґрупи — без виїмку. І не тільки цілі партії, але навіть оден відломок тої самої партії дискредитує другий відломок. Словом — плюють самі на себе. Наступило загальне обпльовування себе. А треба знати, що між українцями нема тепер правих партій — всі вони меньше або більше ліві і кожда „дарує землю“ без викупу і кожда закидає другій обман. Чиж дивно, що се „викликало таку зневіру що українські виборці у многих випадках заявляють, що взагалі до виборів не підуть...“ (гл. „Рада“, ч. 17.). Одначе в тім самім числі „Ради“ великими буквами виписано: „Край заявляється **одушевлено** за УПП!“ — Не довго вже ждати — і побачимо, що з того „одушевлення“ вийде...

Дивно працює партія „Праці“. В найгорячійший, в рішаючий для виборів час, „Рада“ з 15. II., ч. 18. принесла такі статті: передовиця про Румунію, друга стаття про Кавказ, третя про буряки на Україні, четверта про еміґрацію на Чехословаччині. Більше статтей в тім числі нема. За те в однім числі „Праці“, призначеній для „просвіти бідного народу“ є така „просвіта“: передовиця п. з. „Хами“. Друга стаття п. з. **„Кримінальні й сальонові злодії“. Третя** стаття: „Руїна Просвіти“. Во істину — найлекше чесати лисого...

В СПРАВІ ПИСЬМЕНСТВА.

Статтею про О. Кобилянську зачинаємо печатати цикль розвідок про літературу українську й чужу з нашої точки погляду, виложеної в 1—2 чч. „Нової Зорі“ с. р., в статті „Від Редакції“. В тім циклю знайдуть місце як статті редакційні, так і праці споза Редакції. Радо приймемо також практичні уваги наших Всч. оо. Катехитів про те, яку літературу свою і чужу наша молодь найрадше читає, як та література на неї впливає, котрі твори слід уважати особливо небезпечними, а котрі поручати і т. ин.

Просимо не забувати, що всякий світогляд найсильніще шириться тепер через письменство, особливо белетристичне (повістеве).

КУПОНИ НА СУКНІ
БЛЮЗКИ
СТОЛОВІ ҐАРНІТУРИ
ХУСТИНКИ до НОСА
ПЛЕДИ
поручає фірма АНТІН УВЕРА
Львів, вул. Галицька ч. 10.
Філії в Тернополі, Дрогобичі і Стрию.
ЦІНИ ЗНИЖЕНІ!
86 9—15

ДОПИСИ.

ПЕРЕМИШЛЬ. *“У крилосі бють по носі“*. Незвичайно обурився „Укр. Голос“ за 5. ц. м. в статті п. з. „Етика чорних душ“ на те, що видавн. секція НПП. у відозві до клиру, поміщеній в неофіціяльній части Перем. Епарх. Вістей Ч. I. за січень 1928. в справі акції місяця укр. католицької преси й книжки назвала його між часописами, які ширять ненависть до кат. Церкви. Замісць збивати противника річевими арґументами, автор статті обкидає гряззю на сліпо того, що зложив „ненависну відозву“. Бо чи се не грязь писати: „Деґенерат, блазен, невпорядкована голова“ — і впевняти про таке своїх читачів, яких число, мимоходом кажучи, щораз то меншає.

Ці методи боротьби перемиського відомого тут защитника „правозіря“ не нові. Лекції моралі давав він уже неодному, навіть Римови! Доказувати, що він помиляється — зайва річ, бо не о слушність йому ходить, а о „бізнес“. Така вже вдача нового, досі в нас мало знаного типу ґазетного доробкевича.

Останні офіціози львівського та станиславівського Ординаріятів, у яких оба Владики рівночасно різко осуджують деморалізаторську акцію „Укр. Голосу“, пятнуючи її як шкідливу не лише для Церкви, але й для народу, — хай будуть обороною становища згаданої відозви (в справі кат. преси) й відповіддю на черговий напад „Укр. Голосу“. **Нечорна душа.**

ІЩКІВ, пов. Підгайці. (Радикальне передвиборче січе в Іщкові. Кандидати радикальної партії Д-р Ладяка і п. Блажкевичева обїздять буквально всі села, немпаючи навіть найменшого. Дня 28. I. взгостили і до Іщкова. Використовуючи виступлення УНДО до бльоку націон. меншостий на Волині, представляють его яко партію, що „зародилася“ жидівським капіталістам. Не лишають також сухої нитки на УХО, представляючи її яко „політичну організацію клерикалів“. Арґументи ті ,хоть як нестійні, а в устах п. радикалів виріст фарисейські, уводять поміж політично не виробленим народом огірчення а то і недовіря до УНДО тимбільше, що его ставленники о. прал. Куницький та О. Яворський якось дуже мало рухаються. Та в Іщкові сдрінула радикальне посольство привра несподіванка. Народ на віче зійшовся громадно, промов вислухав, але в дискусії виразив своє становище ясно та предложені радикальні резолюції остро відкинув. Гречно, але твердо! Честь таким громадянам, що не гнуться куда вітер погне, але думають самі і своїм переконанням уміють надати культурний вираз! — **Учасник.**

ОСИП НАЗАРУК.

РОКСОЛЯНА

ЖІНКА ХАЛІФА Й ПАДИШАХА СУЛЕЙМАНА ВЕЛИКОГО, ЗАВОЙОВНИКА І ЗАКОНОДАВЦЯ.

Українська історична повість з 16. століття.

А як пробудилася ранком, побачила на подвірю запряжену татарську телігу й обох своїх власників, готових до подорожі. Її закутали в якісь старі лахи й посадили на віз.

Оливними гаями й дубовими лісами їхали вони попід чудові гори, де на верхах пишалися вічно зелені, чатинні дерева і корчі. На їх узбіччях видніли винниці й огороди та сади з олеяндрами, маґноліями, тулипанами, міртами, мімозами і ґранатами. На синім тлі полудневого неба колисалися злегка корони кипарисів і дерев лаврових. Дорогою минали чудові ломи ріжнобарвного мармору й цілі валки маж, що везли білу сіль. Краса чудової кримської природи відривала думки молодої невольниці від понурої дійсности й непевної будучности. Та краса природи успокоювала її.

Праворуч видніли верхи Чатирдагу, одної з найкращих гір на землі. Краса його була така велика, що Настуня аж похилилася під її враженнєм. І пригадалися їй могутні слова, якими зачинається св. Письмо: „На початку сотворив Бог небо і землю“.

Тут у стіп чудного Чатирдагу, відчула всім єством своїм безмежну велич Творця. І дух її, придавлений неволею, пізнав сильніще велич палати-світа, у котрім Бог нагромадив тисячі красот і чудот і дав на мешканє ріжним народам.

Тут пригадала собі, як раз переїздив через Рогатин польський король і батько Настуні мусів його витати. Вернувши до дому, сказав:

— „І ми малиб тепер свого господаря, якби таки наші крамольники не отроїли були з гордости останнього князя сеї землі, заки ще мав потомство. Думали, що самі потрафлять правити, без голови!“

І зітхнув, складаючи ризи.

Тут Настуня повторила батьківське зітхання — тільки ще тяжше. Розуміла, що не булаб тепер проваджена на торговицю, якби колись крамольники наші не розвалили Влади своєї на землі. На синім тлі Чатирдагу немов узріла чашу чорної отруї, котру наші крамольники підсунули молодому князеви Юрієви, останньому з роду Данила.

У священичім стані заховалися і ще були в тім часі устні перекази про мученичу смерть від скритоубийства останного потомка Володимирової крови на Галицькій Землі, котрий для скріплення Галицько-Волинської Держави оточував себе Німцями й иньшими людьми західної культури. Якраз се викликало до нього ненависть наших ненависників і вони на Високім Замку у Львові підсунули йому помалу ділаючу отрую перед самим виїздом його у подорож на Волинь. Стара бабуня Настї часто з сумом оповідала, як молодий князь Юрій сідав у повозку з отруєю в нутрі, як їхав у болях на Волинь, як доїхав у смертельних потах до свого замку у Володимирі і як там вився в передсмертних судорогах на долівці своєї палати.

Ні бабуня, ні батько, ні мати не вміли їй сказати, коли се було. Казали тільки, що тоді була прекрасна осінь на нашій гарній земли. І що дуже рясно зародила була садовина. І що потому три дни бив тяжкий град по всій земли Галицько-Волинській, спочиваючи хвилями. І що від того часу бє ту землю нещастя аж по сей день. А батько додав раз:

— „Гарні пташки не тільки наші, а й Ляхи! Але все таки вони пошанували заповідь Божу: „Не убий!“ бодай що до свого господаря. І тому мають своє господарство по сей день. Яке мають, таке мають, але таки мають...“

Настуня слухала колись тих оповідань, як байки. А тепер вже не тільки розуміла, але й відчувала все значіння того. На собі відчувала, що значить, коли якась земля стане жировищем і оборою чужих наїздників. Образи руїни і недолі всеї землі стояли перед нею так виразно, як білий сніг на шпилях Чатирдагу, як темні ліси під ним.

Ой на горі сніг біленький,
Десь поїхав мій миленький —

забреніла пісня в її молодім серденьку. Але уста не вимовили її, тільки очі ясніще заблестіли.

Настуня не могла відвернути очей від чудового Чатирдагу. Він красою так утихомирив її, що з повним спокоєм у душі доїздила до великої торговиці невольницями, до пристані Каффи.

II.

Третього дня вїхала Настуня зі своїми двома власниками в улиці надморського міста, де в однім дні продавано на торзі й до 30.000 невольників та невольниць. Вже здалека видніли старі, темні, величезні доми Ґенуенців з закратованими вікнами. В них сиділи маси невольників і невольниць, призначені на продаж.

Між будинками побачила несподівано християнську церкву оо. Тринітаріїв, що займалися викупом невольників. Пізнала її по розірваним ланцюху, що як символ прикріплений був над входом до церкви. З церковної брами виїздили якраз два монахи на ослах. Вона бачила раз у Львові тих „Ослячих Братів“, як збирали датки під церквою. Навіть сама дала їм раз щось на полонених.

Скрізь по східних торговицях невольників їхали ті „Ослячі Брати“, обличчами обернені до хвостів ослячих, бо не уважали себе достойними, їздити так, як їхав на ослі Спаситель світа, Цар над терпінням його. Скрізь ішли вони, синн ріжних народів, по наказам з далекого Риму, в покорі духа свого йшли — лагодити страшні терпіння невольників. Настуня з вдячністю дивилася на них.

Лекше відітхнула на думку, що й тут є ті, котрі памятають іменем Христа про допомогу бідним невольникам. І вже з лекшим серцем дивилася на старі, великі доми Ґенуенців з закратованими вікнами.

На подвіря одного з таких домів заїхала теліга з Настунею й її власниками. Вони помалу висіли з воза і взяли з собою Настуню до середини. По коридорах крутилося багато людей зі смаглистими, полудневими очима й безліч прислуги.

Юрагім і Вірменин задержали одного з них і щось розпитували його.

Настуня відразу зміркувала, що вони тут, як у себе в дома.

За хвилю Юрагім кудись подівся, а Вірменин завів її до одної з кімнат, де сидів при столі якийсь сухорлявий чоловічок. Він говорив кепсько по нашому й випитував Настуню, відки вона, кілько має літ, хто її родичі, де живуть і яке мають майно. Притім Вірменин весь час щось говорив йому, розмахуючи руками. Сухорлявий чоловічок записував собі щось у велику книгу.

Потім Вірменин дістав від нього якийсь шкіряний значок і запровадив її до иншої, великої кімнати при тім самім коридорі. В ній стояли цілі ряди шаф з ріжними одягами. Біля них поралася жіноча прислуга.

Вірменин вручив шкіряний значок старшій між прислугою, що очевидно розпоряджалася там і вийшов.

(Далі буде).

Підготовка науки з виборів.

Просимо не забувати, присилати нам навіть найменьші плякати, відозви і розкидки у виборчій справі. Просимо не занедбувати тої справи під претекстом, що „може хтось иньший з моєї околиці зібрав і вислав“. Чому? Бо по перше комплєт відозв дуже трудно дібрати навіть тоді, коли присилає їх і більша скількість осіб. По друге тому, що коли матимемо по кілька тих самих відозв, то відступимо дещо до архівів „Наук. Тов. ім. Шевченка“, нашого „Нац. Музею“, монастиря оо. Василіян і ин. установ, котрі ніколи не можуть діждатися від нашої суспільности комплєтних збірок у таких справах, бо не мають своїх пресових орґанів, щоби пригадувати частійше про потребу таких збірок. Не забуваймо, що без таких комплєтних збірок н е м о ж л и в а основна оцінка і підготовка науки з виборів на будуче. Тільки той орґан зможе дати по виборах цікавий і цінний огляд і розбір науки з виборів, котрого Редакція мати-ме докладний образ виборчого руху, представлений 1) відозвами і 2) листами з поясненнями. А котрий-же орґан повинен дати найлучший огляд того по виборах, як не „Нова Зоря“, котру читає наше Всч. Священство у всіх повітах краю і має на очах весь рух! Та коли не одержимо потрібної скількости матеріялу, то наш огляд не могти-ме ріжнитися від пересічної писанини иньших ґазет, котрі розуміється також невинні, коли не мають фактичних підстав для оцінки ситуації.

Вкінці звертаємо увагу на наші замітки в тій справі в 8. ч. „Н. Зорі“ з 5. лютого с. р.

Інж. Н. ЕЛЬЦ
Ви бня радієвих апаратів
„RADIONE“ у ВІДНІ
Сензаційна новість.
Найновіші, найліпші радієві апарати
Складові части.
Ґенеральне заступництво на цілу Польщу (з виімк. шлеського воєв.)
„Gekaem“ S. z. o. o.
Підприємство для краєв. і закорд. торгівлі
Львів, пл. Марійська 8.
117 6—6

Дентист Б. ЛЬОКЕР
у СТАНИСЛАВОВІ,
вул. Собеського 14, партер.
Спеціяльність: Корони білі і штучні зуби американською системою. Ціни приступні. Услівя догідні.
43 13—?

З виборчої гумористики.

Як п. Роман Гамчикевич уявляє собі соціялізм?

Від часу, як у Перемишлі подвизався знаний зі старої літописі бунтівник Митуса, не мав ще той княжий город таких славних подій і людей, які і яких має тепер. Як відомо там недавно зібрався гурток інтеліґентів, котрі підписали надзвичайно гарну „жалобу“ проти преосвящ. Йосафата, свого рода „майстерштик“ льоґіки, краси стилю і правдивости змісту. На днях виступив перед світом перем. проф. Ґонтарський з оригінальним проектом реформи всіх парляментів світа, котрий то проект був уже зреферований у 10. ч. „Н. Зорі“. А тепер перем. гражданин проф. Роман Гамчикевич оповістив оригінальну теорію про соціялізм. Цитую дослівно:

„Задушевним бажанням соціялізму є, **щоб так по містах, як і по селах громадилось як найбільше людей безрільних і бездомних,** людей без зарібку або з зарібком дуже нужденним...“

Дальше твердить п. проф. Гамчикевич, що є така соціялістична програма, яка **рівночасно** пропаґує отсі два „пункти“: 1) засаду вивласнення укр. хлібороба з його майна на річ держави і 2) щоби **панські** ґрунти лишились у **віки** нерозпарцельовані...! —

Так каже п. проф. Гамчикевич. Ми, що правда, не належимо до соціялістів. Але все таки в поборюванню противників — думаємо — треба мати якісь границі навіть в часі виборів. В імя тої засади варта булоб, щоби хтось зі знакомих п. Гамчикевича пішов до нього до дому просити його оповістити, де саме бачив п. Гамчикевич таку соціялістичну програму, яку описує, або нехай покаже ту програму. Нехай наш „бідний нарід“ з самого жерела зачерпне тої науки. Імени орґану, в котрім п. Гамчикевич оповістив своє відкриття не подаємо з ріжних причин, а м. ін. тому, що не хочемо знущатися над бідним редактором, котрий міг ту теорію п. Гамчикевича не читавши помістити пр. в довірю до знання клясичної фільольоґії у п. професора. На жаль — соціялізм не належить до науки фільольоґії. А є й такі злобні люде, котрі кажуть, що він не належить до науки взагалі. І що з ними робити?

А п. проф. Гамчикевичеви належиться ґратуляція за відкриття такої соціялістичної програми. І ґратуляція і катедра в Москві. Якраз вивезли відтам на Сибір Галичанина тов. Собельзона (Радка), котрий був у Москві ректором соціялістичного китайського університету, хоч поняття не має навіть про китайську мову. Значить — місце свобідне. А за ґабілітаційну працю п. Гамчикевича приймуть там напевно його глибоку студію „В імя правди“, накладом автора, з печатні Блюя, сторін 24. „З хати до хати, з рук до рук.“ — Що крок, то перла, що два то брилянт! А все правдиве! Собельзон навіть такої правди не написав, а китайським ректором прецінь був.

І чого п. проф. Гамчикевич, маючи такі відкриття за собою і таку ґабілітаційну працю, сидить у такім малім Перемишлі? От, марнується чоловік тай тільки. Та коби ще сам, яке кому діло до того? А то такий талант з ним марнується! І таке знання! Б.

Протижидівська демонстрація в Баґдаді.

„Ля Кроа“ з 12. ц. м. довідується з Баґдаду, що там прийшло до великої протижидівської демонстрації. Притокою був приїзд до Баґдаду визначного жидівського діяча в Анґлії, Альфреда Моріца Мунда. Говорено, що Мунд приїхав робити сіоністичну пропаґанду в Іраку. 10-тисячна товпа маніфестантів з протижидівськими окликами очікувала переїзду Мунда. Але цей скрився в анґлійській резиденції. (Мунд, б. міністер британського кабінету, спершу був ліберал, 1926 р. перейшов до консервативної партії. Грає визначну ролю в фінансовім світі і був довголітнім власником часопису „Westminster Gazette“. Це один з „королів нікелю“ і головний „махер“ в міжнародній торговлі хемікаліями. Мунд ґерманофіл: він завзято противився окупації Поруря Францією, був також проти прилучення Шлезька до Польщі. Його батько родом з Німеччини, натуралізований в Анґлії, заслужився для промислу своїми відкриттями в области хемії).

Науковий фейлетон „Нової Зорі“ з 19. II. 1928. 7

С. ТОМАШІВСЬКИЙ.

Перший уніятський митрополит України-Руси.

Порівнуючи обі вступні записки з собою, доглянемо передовсім згадувану вже раніше ріжницю у способі, в якім оба хроністи подають вістку про Петра і його оповіданя. Ся неоднаковість ударяє нас найбільше тому, що буртонська хроніка — то переважно перерібка твору Маттея Париського. Так ось лише буртонська записка говорить про присутність Петра на Соборі та про ті інформації, які він дав папі; натомість Парис, хоч він найважнійший історик сього Собору, такого випадку цілком не записує і оповідане Петра про Татар кладе на кінець р. 1244. В першій хвилі можнаб догадуватися, що буртонський монах взяв цілу подію у Париса, лише умістив її на хибнім місци. Одначе така догадка не може бути удержана; навпаки, в буртонській записці бачимо докази, що ціла відомість про архиепископа Петра дісталася туди цілком самостійним шляхом, а не була переписана з иншої хроніки. Про се свідчить ся обставина, що буртонський монах не тілько недвозначно покликується на учасників Собору, як своїх інформаторів, та ще подає такі подробиці про Петра, яких у Маттея Париського цілком нема і в яких правдивости ніяк не можемо сумніватися: окрім згадки, що Петро не знав біблійних мов, сюди належить ще замітка про ризи й обрядові окремішности архиепископа.

В такій ситуації виринає инша догадка, противна попередній: що може Маттей Париський, редаґуючи свою хроніку, не був доволі докладний, і що буртонський хроніст поправив його хибну дату... Одначе такої догадки неможливо нічим підперти, й вона стоялаб у незгоді з цілою сумою наших відомостей про обі анґлійські хроніки, їх обопільне відношенє й історичну достовірність. Окрім сього було-б незрозуміле, чому в буртонській хроніці пропущена згадка Париса про вигнанє Петра й ціль його подорожі до осередка католицького світа? Таким способом доходимо до суперечности, що її на око неможливо розвязати: з одного боку найповажнійший історик ліонського Собору, Маттей Париський, датує відомість про вигнаного руського архиепископа одним роком перед Собором; з другого боку, другорядний хроніст, що переважно переписує Маттея звязує особу руського владики з Собором і не полишає жадних сумнівів, що так дійсно було.

Отсю суперечність можемо розвязати тільки сим способом, що приймемо записки обох анґлійських хроністів як правдиві, себто що в дійсности нема між ними суперечности, що вони говорять про два окремі моменти з побуту архиепископа Петра на Заході: Маттей пророраніший з 1244-го р., буртонський монах пізніший з 1245. Позірна суперечність мусіла отже вийти з того, що Маттей, з якоїсь там причини — а догадки в сім напрямі можуть бути дуже ріжні — при огляді подій на соборі 1245 не згадав нашого архиепископа в д р у г е.

І зправди, ніщо не противиться такій можливости, що оба хроністи, незалежно один від другого, не в тім самім часі і не з того самого жерела, одержали вістку про нашого архиепископа: Маттей Париський — перед Собором, у 1244, з Італії; буртонський літописець — по Соборі, в 1245, з Ліону. Ітадійське походження Паризької відомости виходить доволі ясно з одної фрази вступного пояснення: що вигнаний з рідної землі руський архиепископ перенісся до п е р е д а л ь п е й с ь к о ї країни (ad partes se transtulit Cisalpinas). Скілько знаємо, ся старинна ґеоґрафічна назва завсігди прикладалася до північної Італії, а не до південної Франції... (Д. б.)

З РЕЛІҐІЙНО-ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ

За унію в Вильні. (КАП.) о. В. Гаманович, виленський протоєрей, видав за згодою і коштом виленськ. митропол. Курії, брошурку п. з.: „Голос мій почують і буде одно стадо й оден пастир“. Брошура написана по російськи та призначена для народу. Покликуючися на цитати Св. Письма і православної Богослужебної Книги, виказує автор, що єдиним наслідником св. Петра є св. Отець в Римі. Покликуючися знова на факти занепаду церкви в Царгороді і Москві, і вважаючи, що карою Божою є сучасний розвал православної церкви, закликає своїх вірних, щоби відкинули блуди православя та щоби визнали одного голову Церкви — Папу.

Брошурка є незвичайно цікавим документом нинішних часів і може мати велике значіння для справи ск. Унії.

Горожанська війна в Мехіку. (КАП). Жорстокі переслідування католиків в Мехіку червоним п. президентом Каллєсом і його посіпаками викликали в цілім краю хаос і домашню війну. Найновіші телеґрами з Ню Йорку приносять вістку, що повстанці спалили чотири мости між Ель-Пазо і Злуч. Державами. На просторі багатьох миль зірвано залізничі лінії та знищено телеґрафи. Повстанці заняли місто Ляредо і біля Керетаро заволоділи цілим рядом фарм. Уряд Злуч. Держав Америки не тільки, що не інтервеніює в користь переслідуваних католиків, а навпаки дає Каллєсови підмогу воєнним матеріялом. Здається однак, що вашінґтонський уряд змінить свою дотеперішну політику і виступить в обороні католиків. — Перед кількома днями внесли малярські християнські посли в парляменті інтерпеляцію на адресу міністра закордонних справ, чи не вважає він вказаним зірвати дипльоматичні зносини з Мехіком, де діються такі негідні переслідування.

Голод в Китаю. (КАП). До Риму наспели вістки від катол. місіонарів, що в Китаю поширюється катастрофа голоду. Вістки ці підтверджують донесення часописів з Пекіна. В округах, де лютувала горожанська війна голодують 4 міліони населення. Місіонарі з тих околиць вислали до Риму телеґраму про небезпеку, бо до голоду причинилися ще великі виливи рік. В Тсі-Нан-Фу оо. Францішкане відкривляють 25.000 примираючих з голоду Китайців. Подібні алярмуючі вістки надходять з місійних провінцій Гонан і Шілі. З Риму вислано вже значні грошеві підмоги.

Гіндуські катол. поети. В сім році появилася на книгарськім ринку Індій збірка поезій катол. гіндуської поетки Марії Т о т а м. Збірка попереджена вступним словом, одного поганського гіндуського вченого, котрий називає авторку одною з найбільших сучасних поеток Індій. Замітний серед індійського Парнасу є також Ц. М а н і л л я, автор поеми п. з. „Побіда Христа“. Поема написана в тамулійській мові і має 3.500 строф. Знавці гіндуської літератури ставлять Маніллю поруч Данта та Мільтона.

Початок беатифікаційного процесу. (КАП). Ап. Стол. іменувала комісію, що має перепровадити беатифікаційний процес о. Альберика Крещіттеллі, що помер мученичою смертю підчас повстання боксерів в Китаю 1900 р. Сей процес започаткує ряд инших також присвячених жертвам того повстання.

П О Л І Т И Ч Н И Й О Г Л Я Д

Кандидати УНДО до сен. Л ь в і в с ь к е в о є в і д с т в о. Д-р Троян Корнило, адвокат Ходорів, Кисілевська Олена, редакторка Коломия, о. Татомир Юліян, парох Лука к. Самбора, д-р Лунів Андрій, адвокат Борщів, д-р Витвицький Степан, адвокат Дрогобич, Паарова Іванна, Яворів. С т а н и с л а в і в с ь к е в о є в і д с т в о. Тарнавський Мирон, б. ґен. УГА, тепер господар с. Черниця пов. Броди, Черкавський Олекса, канд. адв. Львів, д-р Марітчак Олександер, адвокат Львів, Рудницький Іван, канд. адвокат. Львів, Т е р н о п і л ь с ь к е в о є в і д с т в о. Д-р Горбачевський Антін, адв. Чортків, Кузьмин Микола госп. с. Озірна, пов. Зборів, Бараник Василь канд. адв. Заліщики, д-р Ваньо Теодор, адв. Золочів, о. Гуньовський Олекса, парох Ланівці пов. Борщів.

11 кандидатських ліст до сойму у Львові. На засіданню окружної виборчої комісії ч. 50 (Львів місто) затвердили 11 ліст, уневажнили 3 (сельробу, републиканську та льокаторів і субльокаторів). Ліст Сельробу не затвердили, бо не було на час заяв кандидатів про прийняття кандидатур. До поважної ріжниці думок прийшло при устійненню числа ліст ч. 18. Деякі члени комісії зажадали, щоб цій ліст не признати ч. 18, тільки 36, бо державна 18 має назву „Бльок національних меньшин у Польщі, а львівська: „Ліста Бльоку національних меньшин у Польщі“. За признанням ліст ч. 18 голосували д-р Ротфельд і Обірек, а за відібранням їй цего числа дир. Літинський та інсп. Опольський. Правит. комісар п. Двожак дірімував на користь 18. Комісар правительства дир. Райнлєндер застеріг собі право заскарження цего рішення. Із ліст, що можуть розбити українську виборчу єдність у Львові затверджено ч. 13 „Єдність робітничо-хлопська (Войтюк), ч. 36. „Єдність робітничо хлопська-лівиця“ (Крілик), й ч. 37. „Український виборчий фронт (Петро Сенюта). Польських ліст затверджено 3, а жидівських 4.

Ліста УНДО уневажнена в Ряшеві. У Ряшеві уневажнили листу УНДО-ня. остала тільки москвофільська ліста.

Уневажнення виборчих ліст у Стрию. Окружне комісія у Стрию на 52 округ відкинула всі індивідуальні листи і крім цего комуністичну, (13), сель-робу й бльоку католицько-народового.

Уневажнення та заквестіонування 18. Окружна виборча комісія на ковельський виборчий округ уневажнила листу Бьоку національних меньшин ч. 18. Також у трьох виборчих округах на Волині та в одному окрузі на окраїнах заквестіоновано листу ч. 18. Причина заквестіонування деякі недостачі формальної натури.

Польсько-чеські переговори. У Катовицях почалися польсько-чехословацькі переговори. В них беруть участь представники заінтересованих міністер. обох держав та члени делімінаційної комісії. Ціль переговорів заключення ряду граничних договорів.

Нові російські часописи. В Лунинці на Поліссю почав виходити „Голос Полєсья“. Видає пов. комітет бльоку співпраці з урядом. У Вильні відновили „Новую Россію“, котра також аґітує за „одинкою“.

Наш 4-лямковий РАДІО-АПАРАТ
Тип 28. найліпший — найдешевший — найлекший в орудуванню — сотки подяк.
ЦІНА за комплєт зол. 650.
ЛЕВ АПОЕЛЬ і С-ка
Львів, вул. Леґіонів ч. 1. і 3.
ПОЛЕКШІ В СПЛАТАХ.
95 а 3—3

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ. В цілях привернення взаємин з Анґлією радуряд висилає до Женеви Б. Штайна. Він візьме участь як „обсерватор“ в нарадах комітету безпеки, котрі пічнуться там ц.м. Штайн має поручення чекати в Женеві приїзду Чемберлєна і навязати з ним вступні переговори.

АВСТРІЯ. Австрійський канцлер Зайпель прибув 13. ц. м. до Праги на запрошення німецького християнського т ва студентів „Академія“. „Райхспост“ запевнює, що ціль поїздки канцлєра виголошення відчиту. Инші часописи звязують з цею поїздкою політичні справи, як подія в Сан-Ґотарді й перенесення осідку Ліґи Націй до Відня. В політичних колах обмірковують також сензаційний проєкт, щоби з Відня й Дол. Австрії утворити невтральну область під зарядом Ліґи Націй, а решту Австрії прилучити до Німеччини.

НІМЕЧЧИНА. Розбиття урядової коаліції. Після довгих переговорів дотеперішня урядова коаліція розбилася через проєкт шкільного закона. Всі партії погодилися тільки на тім, щоб перед розвязанням райхстаґу полагодити т. зв. негайну програму, передовсім ухвалення бюджету на 1928 р.

АНГЛІЯ. Смерть льорда Аскіта. 15. ц м. помер в 76 р. ж. льорд Аскіт, довголітній провідник ліберали, б. міністер і премієр міністрів від 1908—1918. Від 1918 р. усунувся від чинної політики.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. Цікавий процес послів чехосл. парляменту ведеться тепер у Празі. Посли Маєр і Ганрайх б. члени нім. аґрарної партії при голосованню над адміністраційною реформою зрадили свою партію і перейшли до нім. опозиційної ґрупи. Нім. аґрарії пізвали їх за те перед т. зв. виборчий суд і домагаються, щоб оба посли зложили мандати, здобуті при допомозі аґр. партії. Розправа має дразливі моменти, особливо коли оборонці обжалованих намагаються ввести до розправи німецьку мову.

ІТАЛІЯ. Яка буде реформа парляменту, це покищо тайна. Здогадуються, що синдикати представлять мабуть 800 кандидатів. З тих кандидатів вел. рада фашистівська вибере 400 і подасть на затвердження премієра. Вибори до нового парляменту відбудуться мабуть в осени. Найблизші дні покажуть, чи ці здогади влучні.

НОРВЕҐІЯ. Кріза уряду. В наслідком заяви недовіря стортінґу теперішній уряд уступив. Норв. тел. аґенція довідується, що король заіменує новий уряд з робітників.

ЗЛ. ДЕРЖАВИ. Протести проти морських зброєнь Америки напливають до сенату з всіх сторін. Найбільше протестів від духовенства й від жіноцтва. „Ню Йорк Таймс“ пише, що уряд числиться з загальною думкою і зменшить бюджет воєнної фльоти о 400 міліонів долярів.

ФІРМА РОМАН ЗУБИК ЛЬВІВ, вул. Галицька ч. 16. поручає новости для Пань, сукна на мужеські одіння. Анґлійські крепи на реверенди і папістики для П. Т. Отців.
120 6—20

ЛІТЕРАТУРА — НАУКА — МИСТЕЦТВО

Льокальна історія.

Льокальна історія се історія передовсім поодиноких місцевостей краю: міст, місточок, сіл.

Всі культурні народи присвячують льокальній історії від давна богато уваги. В Німеччині, Франції, Англії всі майже важнійші місцевости мають уже свої окремі історичні монографії. І не тільки істнують там монографії місцевостей. Ще важнійше: місцеве населення цікавиться історією своєї місцевости, знає її та чимраз поглиблює.

Як справа ся стоїть в нас, у Галичині?

Галичина, прастара українська земля, засіяна густо історичними місцевостями. Галич, Перемишль, Теребовля, Белз, Бужськ, Звенигород, Ярослав, Львів — отсе що найважнійші тільки місцевости, що відіграли більшу чи меншу ролю в історії Галицької Землі. Та коли заглянемо до нашої історіографії, давнійшої і новійшої, то якже мало в ній праць про вичислені вище місцевости! Ще менше їх, розуміється, про місцевости менше історичні і новійші.

Перші і найбільше уваги на льокальну історію нашого краю звернули Поляки. Особливо пощастило Львовови. Вже в XVII. ст. Львовянин, з походження Вірменин, Й. В. Зіморович написав першу велику історію Львова, а крім того кілька инших праць про Львів. З того часу маємо також хроніку Львова кс. Т. Юзефовича. Та найбільше польських історичних праць про Львів появилося в XIX-тім і на поч. XX-го вв. Ходиницький (1829 р.), Лозіньский, Папе, Чоловський, Яворський — отсе найбільш відомі польські історики Львова за останнє століття. Істнує у Львові навіть спеціяльне „Товариство любителів історії Львова“, що видало цілу серію цікавих монографій про Львів. З польських монографій про инші галицькі міста згадаю монографії: Гавзнера, Левицького, Павловського і Шора про Перемишль, Сярчинського і Папе про Белз, Сярчинського про Ярослав, Баронча про Броди, Жовкву і Язловець, Вайгля про Коломию, Баронча і Шаровського про Станиславів, Чернецького і Мацішевського про Бережани, Папе про Сколе, Тухлю і Стрий і т. д. Крім окремих монографій слід згадати ще про великий одинокий в своїм роді в цілій Славянщині „Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich“, що вийшов в рр. 1880—1902 у Варшаві у 15 згл. 16 великих томах in 4°, а в якім подані історичні і статистичні відомости також про всі важнійші місцевости Галичини (міста, місточка і села).

Що зробили на полі льокальної історії галицькі Українці?

На льокальну історію звернув у нас увагу серіозно перший Д. Зубрицький. Він іще в 1844 р. видав цінну працю п. з. Kronika miasta Lwowa, яка не втратила свого значіння і по нині. Та найбільше зроблено в нас на сім полі в 1860—1880 рр. Тоді появляється цілий ряд більших і менших монографій про поодинокі галицькі місцевости з під пера галицьких істориків-Українців. Отже: І Шараневича про старий Звенигород, Львів, Теребовлю, Галич; о. В. Ільницького про Теребовлю і Звенигород; о. А. Петрушевича про Белз, Галич, Звенигород і Львів й ин. Та особливо живу діяльність на полі льокальної історії Галичини розвинув в 1860—70 рр. Венедикт Площанський. З під його пера вийшли історичні монографії про такі галицькі міста і місточка: Дрогобич, Добромиль, Станиславів, Броди, Жовкву, Золочів, Бужськ, Ярослав, Войнилів, Христинопіль. А крім того около 100 монографійок про поодинокі галицькі села. Все те друкувалося в „Сборнику“ гал. р. Матиці, „Временниках“ Ставр. Інституту і найбільше в „Слові“. Монографії сі не стратили своєї вартости по нині і дуже корисно булоб перевидати їх разом.

В останнім десятиліттю XIX-го і перших XX-го вв. інтерес серед галицьких істориків-Українців до льокальної історії помітно змалів. Тільки деякі з них і то між ин. торкають поодиноких галицьких міст. Так С. Томашівський й І. Крипякевич — Львів, Л. Пеленський — Галич, пок. І. Созанський — Броди, о. М. Зубрицький — Мшанець. З инших слід згадати монографію о. П. Білинського про Тернопіль (2 чч.) та цілий ряд дрібних монографійок про поодинокі місцевости згл. їх церкви о. В. Чернецького, друкованих переважно в „Книжочках місійних“.

В найновійших часах зацікавилися льокальною історією в нас Б. Януш (В. Карпович) і М. Голубець.

Як бачимо наш білянс на полі льокальної історії не великий.

Та яка ціль отсих стрічок?

Передовсім — щоби звернути увагу наших істориків на місцеву історію. І не тільки фахових істориків. Кождий інтеліґент повинен зацікавитися місцевою історією і зацікавити нею місцеве населення.

А далі — щоби звернути увагу наших культурних установ і видавництв на потребу спеціяльної льокально-історичної літератури.

Бо льокальна історія се перший крок до пізнання минулого рідної Землі та до зацікавлення ширших кол історією взагалі. Ів. Кревецький.

ІСТОРИЧНО-ҐЕОҐРАФІЧНИЙ СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ.

Як знаємо, Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові готовить Історично-ґеоґрафічний Словник Галичини (див. „Н. З.“ ч. 10). Також Українська Академія Наук у Київі працює над такимже словником всеї України. Для сеї цілі істнує в Академії спеціяльна постійна „Комісія Історично-ґеоґрафічного Словника Української Землі“ під кермою проф. Ол. Грушевського. Комісія ся має кількох т. зв. штатних (постійно платних) співробітників, що збирають рукописні і друковані історичні матеріяли про місцевости на Україні (в першу чергу: на Наддніпрянщині) та обробляють їх монографічно.

ВИДАННЯ ЗБІРНИКА ПРО ҐРАФІКА Г. І. НАРБУТА.

Державне Видавництво України приступило до видання великого збірника, присвяченого творчости Г. І. Нарбута. Бажаючи як найповніше освітити весь творчий шлях Нарбута та зібрати відомости по можливости про всі Нарбутові твори, редакція збірника звертається з проханням до всіх установ і приватних осіб, що посідають оригінали роботи Нарбута, подати відомости про них на адресу: Київ, Пушкинська 8, пом. 8, Український Науково-Дослідчий Інститут Книгознавства, Я. І. Стешенкові. (Инші часописи просимо передрукувати цю замітку.

ПОКЛИКАННЯ УКРАЇНЦЯ НА ВАРШАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ.

В січні б. р. польське міністерство освіти телеґрафічно покликало на катедру психольоґії на університеті у Варшаві відомого українського ученого, фільософа і психольоґа, д-ра Степана Балея зі Львова. Новий професор виїхав уже до Варшави. Катедра, що її обняв д-р Балей, — польська.

Бібліоґрафія.

Микола Голубець. ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ЛЬВІВ. (Епізоди боротьби XIII. до XVIII. в.). Накладом „Нового Часу“. Львів, 1927. Ст. 80. 16°.

Історію боротьби за український Львів автор починає від ґльорифікування (!) отроєння Галичанами в 1340 р. останнього галицького князя Юрія II., якого характеризує односторонно, та „повстання“ проти своєї державної адміністрації, яку по західним зразкам сотворив князь Юрій. Те „повстання“ відбулося під проводом між ин. Дмитра Детька і, як відомо, покінчилося зруйнуванням старої Галицької Держави, заняттям Галицької Землі польським королем Казимиром та наставленням над нею своїм намісником... б. провідника повстанців Дмитра Детька.

Далі йде оповідання про прямі наслідки згаданих вище „патріотичних“ вчинків — про недолю львівських Українців під польським пануванням та про їх вікову розпучливу боротьбу за фізичне і національне істнування. У боротьбі сій позитивну ролю відіграла Церква, спочатку православна, відтак уніятська. Та були часи, коли між одною і другою була велика ворожнеча. Автор всесторонний у сій ворожнечі він піддається старим пристрастям — до тої міри, що коли головна твердиня й оборонець православія на Галицькій Землі львівська Ставропігія приймає нарешті в 1708 р. унію, він називає се зрадою (!) прадідівській вірі (ст. 74)... Се свідчить, що автор не має зовсім історичної перспективи. Бо коли стати на становищи, що унія се „зрада“ супроти прадідівського православія, то консеквентно треба признати, що і православіє се „зрада“ супроти — ще старшої прапрад дівської віри українських племен. І взагалі: що всяке приняття кращого (поступ!) се „зрада“ супроти попереднього...

Antoni Prochaska. HISTORJA MIASTA STRYJA. Nakładem miasta Stryja. Lwów, 1926. Ст. VII + 261 + (7) + X табл. 8°.

До ряду більших і менших монографій галицьких міст і місточок прибула отсе нова про місто Стрий. Написав її відомий польський історик А. Прохаска, а видало своїм коштом само місто.

Монографія складається з трьох головних частин: історії Стрия (ст. 1—193), 28 історичних документів з XV—XVIII вв. (ст. 194—239) та 10 знимок з ріжних місцевих памяток, пам'ятів і видів міста.

Не місце тут переповідати зміст монографії. Зверну наш увагу на оден факт: на перші докладнійші статистичні дати про Стрий з 1662 р. Стрий числив тоді всього 1.477 осіб, з того: 1050 Українців, 328 Поляків, 70 Жидів і 29 осіб на замку. Як же змінився національний склад Стрия нині!

Монографія має науковий характер. Та не знайдеш на се, вона написана приступно.

НОВІ ВИДАННЯ.

ЗБІРНИК МАТЕМАТИЧНО-ПРИРОДОПИСНО-ЛІКАРСЬКОЇ СЕКЦІЇ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА. Том XXVI. Редагує Президія Секції. Накладом Наукового Товариства імени Шевченка. У Львові, 1927. З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка. Стор. 1 портрет + X + 214 + 15. Вел. 8°.

В книжці 17 праць отсих авторів: І. Раковського, М. Найковського, М. Зарицького, І. А. Фещенка-Чопівського, Д. Граве, Н. Ахієзера, Н. Садовського, О. Смакули, М. Кравчука, Г. Руссова, О. Тисовського, П. Холодного, М. Музики, М. Павлова.

ОПОВІСТКИ.

Студенству до відома. Чергові сходини Укр. Христ. Студентської Орґанізації відбудуться в неділю, дня 19. лютого о 4 год. попол. в домівці Мар. Т-ва при вул. Бляхарській ч. 11, II. п.

УПРАВА УХСО.

Рахунок у господарстві.

Тільки той може мати користь з господарки, хто веде її розумно, згідно з виногами сільсько-господарської науки й техніки. Одною з головних підстав розумної господарки є сільсько-господарське книговодство. Ціль його — зясувати в цифрах хід подій у господарстві на протязі року. Рахункове замкнення з кінцем року дає образ, із котрого видно добрі й злі сторони господарства. З того образу можна зорієнтуватися, в якім напрямі треба повести господарку. При Краєвім Господарськім Т-ві „Сільський Господар“ у Львові основано секцію „С.-Г.“ економії, котре під проводом досвідного агронома, буде вести рахівництво для наших господарів, членів „Сіль. Госп.“. По скінченню рахункового року „Сільський Господар“ виготовить для господарів рахункове зіставлення, котре викаже, чи господар господарив з прибутком, чи зі стратою, обчислить кошта продукції, поодиноких родів рослин, плекання худоби, представить кошти вложені в поодинокі галузи господарства праці, зужитих харчів, викаже, котру рослину найвигіднійше в данім господарстві плекати і т. п. Втій цілі „Сільський Господар“ перешле тим, що зголосяться, свої друки до виповнювання. Господарям до 5-ох моргів ґрунту буде вестися рахівництво даром. Рахунковий рік зачинається з І. III. Зголошуватися до „Сіль. Госп.“ (у Львові, Зіморовича ч. 20), треба сейчас, щоби на час можна було вислати потрібні друки. Приняті будуть тільки ті члени, що зобовяжуться хоч один повний рік вести точні записки і тоді посилати до „С. Г.“ Всі дані, які посилає господар, лишаться строго довірочні і ніхто крім Централі „С. Г.“ і даного господаря не має права вгляду до його виказів. Господарське рахівництво принесе велику користь не тільки тим селянам, що його в себе заведуть. На підставі поодиноких дослідів можна буде виготовити плян поплатної господарки в цілім краю. Якнайширші верстви наших господарів селян, священиків і поміщиків повинні отже зголошуватися в тій справі до „Сіль. Госп.“.

КАРНІСТЬ І ПОЧУТТЯ ОБОВЯЗКУ.

На обіжник Головного Виділу до Філій Т-ва „Просвіта“ в справі дальшого видавання журналів „Життя і Знання“, „Народня Просвіта“ і „Аматорський Театр“ відізвалася перша філія в Гусятині:

1) Філія уважає вказаним безумовно видавати журнал „Життя і Знання“ в дотеперішній формі і напрямку, бо журнал такий для села є конечно потрібний. 2) Журнал „Народня Просвіта“ повинен бути видаваний далі, однак його зміст мусить бути видане більше приступний, а журнал популярно редаґований. 3) Справи Аматорського Театру повинні бути, на думку Виділу філії, порушувані від часу до часу в ново зреформованім журналі „Народня Просвіта“. 4) Тут Філія зобовязується вплинути на всі читальняні філії, щоби вони найдалі на протязі двох місяців вплатили передплату на оба журнали, *на цілий рік з гори*. Колиб це не удалося перевести що до всіх читалень філії, то на всякий випадок Виділ тут. філії *ручить*, що переведе це найменше відносно 20 читалень району філії в повищім речинці (на 28 читалень підлягних філії). 5) Виділ філії постарається також і поведе акцію в справі передплати журналу „Життя і Знання“ також і через фізичні особи. 6) На думку Виділу філії *повинні всі філії* причинитися до видавництва „Життя і Знання“ датком в квоті що найменше 50 зол. і такий даток дає від себе тут. філія, котрий висилає на протязі 5 днів.

До висше сказаного зазначуємо, що згідно з ухвалою останнього Збору Т-ва „Просвіта“ обовязана кожна читальня зложити на цей рік членську вкладку в висоті 25 зол. За це буде одержувати даром кожного місяця: 1) ілюстрований журнал „Життя і Знання“, 2) Народню Просвіту і 3) Аматорський Театр. Виконання наложеного обовязку на читальні забезпечить постійне видання трьох згаданих просвітянських журналів.

Гол. Виділ „Просвіти“.

Михайло Хамула
Львів, площа Трибунальська 1.
тел. 42-84
поручає великий вибір
КИЛИМІВ ГЛИНЯНСЬКИХ
74 Уважайте на адресу! 9-10

НОВИНКИ.

Всіх радикалів уже випустили з тюрми.

Ревізія в голови „Просвіти“. Дня 14. ц. м. явилася поліція в приватному мешканні голови „Просвіта“ п. Галущинського й перевела ревізію. Трусили від 6 до 10 год. вечера. Шукали за якимось пакетом із Данціґу. Ревізію переводило сім поліційних урядників під проводом ком. Чеховського

— Повінь в Луцьку. В наслідок нагального таяння снігів виступила з берегів р. Стир з допливом Сапайлівка і залила часть м. Луцька.

— В Українськім Наук. Інституті в Берліні відбувся 10. ц. м. відчит д-ра К. Чеховича на тему „Фільософія мови в А. Потебні“.

— Біблія за 200.000 зол. За цінний рукопис чеської біблії з 1456 р. — ранше зберіганий у Вінер-Найштаті, відтак проданий приватній людині у Відні, жадають тепер 200.000 зол.

Посмертна згадка.

28. І. в берлінській лічниці „Харіте“ упокоїлася в Бозі в 30 р. життя студентка філ. і співачка укр. хору в Німеччині пані **Осипа з Нарожняків Івасик.** З нею зійшла в могилу одна з кращих дочок укр. народа. Покійна перебула все лихоліття при УГА на Вел. Україні. По повороті до краю попала в польську тюрму. Вийшовши на волю займалася орґанізаційною і громадянською працею в Стрию і там підчас масових арештовань докладала всіх трудів і зусилля для полекшення долі нашим політичним вязням. 1. II. відбувся її похорон на берлінському кладбищи в Райнікендорфі. Кромі о. д-ра Вергуна працали помершу д-р З. Кузеля від берл. укр. громади, та студ. техн. М. Гоцій, від укр. хору. — Чужа земля хай буде їй пером.

ОГОЛОШЕННЯ.

(За оголошення Редакція не відповідає).

БІБЛІОТЕКИ ПАРОХІЯЛЬНІ зложені з книжок не противних вірі й моралі — в ціні від 24 зол. вгору. На бажання шлемо цінники „ДОБРА КНИЖКА“, — Lwów, skr. poczt. ч.11

ПОШУКУЄ посади держави, або заряду господарством, найрадше у священика, практичний агроном, інтелігентний закордонець. Рівночасно може провадити хор. — Інформації у гр.-кат. пароха в Перемишлянах. 141 2—3

ІВАН КРАЙНИК, дяк, Усте епископське, п. Мельниця, продає від 1. березня **вилягові яйця**, високорасових великих окрасових і мясних курей: ясні Брамапутра і лілипутів 12 штук з опакованням і портом 15 зол. 144 2-2

СВІЙ ДО СВОГО! Приймаю всякі будови по найтанших цінах, як церкви, школи, млини і т. д. Всякі інформації що до будови уділюю на бажання письменно, відворотною почтою; можу також приїхати на місце будови за зворотом коштів подорожі. Технічно екзамінований майстер Гавриїл Музика в Поморянах. 143

ВИНА ЛІТУРҐІЧНІ
ЦЕРКОВНЕ СВІТЛО
КАДИЛО
поручає
ЕДМУНД РІДЛЬ
Львів, Рутовського 3.
Склад чаю, кави і вина.
76 10—10

Б. оператор клініки проф. Ноймана і Гаєка у Відні
Д-р Л. Александрович
Спеціяліст від недуг ушних, носа, горла і гортані
Львів, ул. Валова 11., тел. 40-75,
118 5-12

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ
АРТУРА ШНАЄРА
Львів, Захаріясевича 7. (побіч Техніки)
ПРИЙМАЄ від 9—1 і від 3—6.
104 Полекші в сплатах. 7—10

ОКУЛІСТ-ОПЕРАТОР
Д-р А Гершендерфер
б. лікар віденської клініки і б. секунд. заг. шпиталю у Львові
Львів, вул. Пілсудського (Панська) 3.
65 орд. 8—9 і 3—5. 15—20

Дентистично-технічне заведення
Казиміра Цавдерера
ЛЬВІВ, ВУЛ. ЗИБЛИКЕВИЧА 45.
113 Полекші в сплатах. 6—10

ОБІДИ з 3-ох страв зол. 1'50
для абонентів знижка. ПИВО живецьке і львівське поручає РЕСТОРАН під „ЗОЛОТОЮ ГРУШКОЮ“ — (давний Людвіґ) — тепер
142 2 24
І. Гайдінґер, ЛЬВІВ, ул. Краківська 7.

ЗУБИ виробляю по такім ЦІННИКУ
1 золот. корона . 18 зол.
1 золот. зуб . . 15 „
1 зуб на канчуку 2 „
1 репаратура . 3 „
Все з найлучшого матеріялу
РАППАПОРТ, пл. Марійська ч. 7.
(де канарня de la Paix).
Знижок не уділюю! 8—24

РІК ОСНОВАННЯ 1878.
На весняний і літний сезон
поручає наймодніші
КАПЕЛЮХИ і ШАПКИ
Фірма АНТІН КАФКА
Львів, вул. Галицька ч. 4.
Ціни знижені! Вибір великий!
138 2-2

ЗАГАЛЬНО ЗВІСНЕ
ПОРТРЕТОВО-ФОТОҐРАФІЧНЕ
ЗАВЕДЕННЯ
К. СКУРСКОГО
котре досі містилося при вул. Богуславського 9., перенесене до нового льокалю при вул. Коперника 22, тел. 45-75.
136 3—6

Оснований в 1843 р. **СКЛАД МЕБЛІВ** Оснований в 1843 р.

ЙОСИФ КІРШНЕР — ПЕТРО ПІЛЛЄР

ЛЬВІВ, вул. Трибунальська ч. 14. І. пов.

поручає: їдальні, спальні, сальони, кабінети, кухонне уладження, меблі мягкі, занавіси, карнізи і матеріяли на обивання.

Позір на фірму і число дому — над складом порцеляни! 42 14—15

КИЛИМИ

Глинянські

ЗАБАВКИ, ВИРОБИ ЛОВІЦЬКІ, КОСМЕТИКИ, ФІГУРКИ ҐІПСОВІ. КОШИКАРСЬКІ ВИРОБИ

Львів, вул. Коперника 11. Тел. 26-09

ЛЮДВИК ГЕҐЕДІС

ФІЛІЯ: Килими і кошикарські вироби, Галицька 5. Тел. 30—32. 124 4—10

СПАЛЬНІ, ЇДАЛЬНІ, САЛЬОНИ, КАБІНЕТИ - Вироби - солідні - нетріскаючі **МАТЕРІЇ на МЕБЛІ**

ТАПЕТУВАННЯ КІМНАТ також **КИЛИМИ**

першої якости, в найкращих орнаментах і красках, поручає і виконує найдешевше

Лев Матвійовський

Львів, Хорущина 8. Телефон 40-11. 132 3—10

РЕВМАТИЗМ, гостець, артретизм, нервоболі, болі мязей, ломання і т. п. недуги лікує Saliment

виробу АПТИКИ

К. АВҐЕНШТЕРНА

ЛЬВІВ, вул. Красіцьких ч. 20. 119 (угол Казимірівської). 5—10

ДЛЯ ПАРОХІЯЛЬНИХ БІБЛІОТЕК!

НОВА КНИЖКА БІБЛІОТЕКИ У. Х. О.

ЖИТТЯ СВЯТИХ

КИРИЛА І МЕТОДІЯ

написана Преосвященим Діонізієм Ніярадієм гр.-кат. епископом Крижевацьким (Югославія).

Життєпис цих Великих словянських Апостолів повинен знати кождий Українець і Українка.

Книжочка написана дуже займаючо і приступно.

Замовляйте до бібліотек читальняних, парохіяльних і домашніх.

Ціна тільки 80 сот., з почтовою порученою пересилкою 1 зол. 20 сот.

Замовляйте на адресу:

АДМІНІСТРАЦІЯ „НОВОЇ ЗОРІ“

Львів, вул. Сапіги, ч. 26.

Посезонова продажа трикотажів і виробів волічкових з опустом 10 прц. з виставових цін у фірми: „ОЛЬКА“ ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 35. біля „Народньої Торговлі“. 116 4—20

ҐАРНІТУРИ КЛЮБОВІ — ТАПЕТИ — ФІРАНКИ — ДЕКОРАЦІЇ

Т. КИСЯК і СИНИ

Львів, пл. Смольки 4., тел. 40-09.

Власне тапіцерське заведення, вул. Косцюшки 20. тел. 19-85. 99 8-10

Сорочки, підштанки, ковнірці, краватки, панчохи, скарпетки, рукавички, трикотажі, **кольоратки,** та імпреґновані маншети — по найнижчих цінах продає ґалянтерійна торговля **ШТАЙНБРУХА, Львів, вул. Трибунальська 1.** (угол Ринку). 73 10-20

Виріб ВЗУТТЯ спортового й люксусового. — Спеціяльна робітня репараційна виконує швидко і дешево

І. Мушинський,

ЛЬВІВ, ЯГАЙЛОНСЬКА 11 в подвірю.

115 **Тел. 25-31.** 5—15

Фабрика ПИЛЬНИКІВ Г. МОНЧИНСЬКИЙ

Львів, вул. Волинська 25., тел. 20-18, стація зал.: Львів-Підзамче. — Приймає **ПИЛЬНИКИ** до **насікання** і замовлення **на нові.** 53 18-25

НОВІСТЬ!

ПОМПИ керничні „ПАТЕНТ“ порушувані довільно ручно, мотором, кератом або вітряком. ЛОЖИЩА кулисті. Видатність до 7.000 літр.— 1 год. Ґарантія на 5 літ. Виробляє тільки фірма: Підприємство верч. керниць інж. **Фр. ДОМІНІК** Львів, вул. 29. листопада ч. 37, тел. 18-55. 52 3—8

Власний виріб! Ціни фабричні!

КОВДРИ

1-сторонні	від зол.	26·50
2-сторонні	„ „	35·—
в цвіти	„ „	40·—

МАТЕРАЦИ

з морської трави	від зол.	34·50
з волосані	„ „	76·—

Сінники готові	від зол.	5·—
Подушки з піря	„ „	18·—
Готові пішви	„ „	3·—
„ **простирала**	„ „	5·50
„ „ під ковдри	„ „	11·50
Вовняні коци	„ „	9·50

ПОЛОТНА, РУЧНИКИ, КИЛИМИ і т. п.

найдешевше продає

ФАБРИКА ПОСТЕЛІ

А. ПЕТРУШЕВСЬКИЙ & М. МЛЕКО

Львів, Коральницька 6., тел. 37-72.

Пінники даром. Для шпиталів, пенсіонатів і т. п. ціни офертові. 131 3-10

РІК ОСНОВАННЯ 1896.

ЗАВЕДЕННЯ КЕРНИЧНЕ - І ФАБРИКА ПОМП -

під фірмою

СИМЕОН МАЛОХЛІБ

ЛЬВІВ, вул. Кубасевича 5. – Тел. 21-71.

виконує керниці ріжних системів для війська, зелізниць, повітів, громад, фабрик, броварів, фільварків, господарств, водних стацій і т. п.

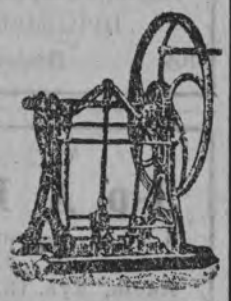

Помпи циліндрові власної конструкції й виробу. Ос шує мочари і півниці. — Ціни поміркованї. Кошторися безплатно. 108 1—3

СУПЕРФОСФАТ

ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ

ЙОСИФА і КАРОЛЯ

ТОВАРНИЦЬКИХ

Акційна Спілка

ЛЬВІВ, вул. Коперника ч. 9.

Телефон 9-11.

Доставляє на догідних кредитових умовах штучні навози як: суперфосфат кістяний і мінеральний, потасові соли каїніт, азотняк, амонову салітру, сірчан амону, томасину, мелене вапно палене, також спеціяльні мішанки навозові під городину, квіти та овочеві дерева. 126 4—7

„FOSFOR“

ФАБРИКА ШТУЧНИХ ПОГНОЇВ

ЛЬВІВ,

пл. Марійська 6/7 І. п. (pl. Marjacki 6/7 I. p.)

114 Телефон 44—48. 10—16

СУПЕРФОСФАТИ: кістні й фосфорово-азотові, **МІНЕРАЛЬНІ** й амонякові. **РЕФОРМФОСФАТИ:** кістні й мінеральні від 18 до 26% „P_2O_5!!!“ **ТОМАСИНИ:** „Kolumeta“, „Gwiazda“, й инші як краєві так і заграничні. **СОЛИ** потасові й **КАЙНІТ, АЗОТНЯК, САЛІТРА** (CHORZOWSKA) амонова **САЛІТРА** чілійська — **СІРЧАН** амоновий вапно навозове палене й мелене (97%CaO) — Вапно будівельне.

Достава ваґоново й детайлічно по цінах фабр. й на найдогідніших услівях кредит.

ФОСФОРИТИ палені й мелені (CaO розп. P_2O_5).

Видає й редаґує Комітет У.Х.О. Відвічальний редактор **Роман Гайдук.** -- З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10